דגל מחנה אפרים — דרוש לשבת שובה

איתא במדרש הלכה אדם מישראל שהוא חושש באזניו מהו לרפאותו בשבת כך שנו חכמים כל ספק נפשות דוחה את השבת וזה מכת אוזן אם ספק נפשות היא מותר לרפאותו בשבת ורבנן אמרי אם מבקש אתה שלא לחוש באזניך או באחד מאבריך הט אזנך לד"ת ואתה נוחל חיים שנאמר שמעו ותתי נפשיכם ונקדים לבאר משנה במסכת אבות ר"ח ב"ח אומר הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב וכו' דהנה דוד המלך ע"ה אמר שיר למעלות אשא עיני אל ההרים וכו' ה' שומרך ה' צלך ואיתא בתקונים אני ישינה בשס"ה מצות ל"ת ולבי ער ברמ"ח מ"ע להסביר זה ע"פ מוסר השכל מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים ומן הש"ס כי האדם צריך להיות בו ב' בחי' לטוב א' ישן ובחי' ב' להיות ער דהיינו שהנשמה יהיה אצלו נעורה כדי להיות חי לגבי חי לאפוקי בחי' שינה היא אחד מששים במיתה חלילה לכן היה דוד נעור כדי שיהיה חי לגבי חי ולא יטעום נשמתו בחי' א' מס' כנ"ל כדי שתהיה נעורה לגבי קוב"ה תמיד וזהו כינור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד כי כנור היא בחי' נפש רוח וכ"ו היא בחי' הנשמה הם היו מעוררי' את דוד מכל השינות וזהו לשון מטה כדי שיהיה חי לגבי קוב"ה וכן יראה כל אדם א"ע להיות נשמתו נעורה וחי' לעורר עצמו מכל שינה דהיינו מבחי' הסתלקות הדעת והמוחין חלילה וכן דוד היה עושה עצמו כלי לעלות לבחי' הדעת שהיא בחי' תלת מוחין והוא המעלה וממתיק לבחינת דוד לעלות והבן וזהו רוח צפונית מנשבות בו וכו' פי' בחי' אלהות הצפון בתוכו בתוך נר"ן של אדם שהוא חי העולמות והוא מנגן מאליו וכמו ויהי כמנגן המנגן ותהי עליו רוח אלקים פי' ע"י התקשרות האדם נשמתו בבורא ב"ה ע"י כן רוח אלקים מנשב בנר"ן בו ולכן היה מעורר את דוד משינה דהיינו מבחי' הסתלקות המוחין כנ"ל בכל עת ובכל רגע וזה בחי' דוד היא בכל אדם והבן ולכן אמר שיך למעלות אשא עיני אל ההרים היינו מוחין דהרים אילין אבהן וכשאני רואה פעם איזה הסתלקות ח"ו אז מאין יבוא עזרי כי ע"י שאני רואה זה ומבין: ע"י זה נשבר לבבי ונעשה (אין) ולכן מאין יבא עזרי כידוע ממארי אא"ז זללה"ה וזהו אל יתן למוט רגלך הם ההאמנה וע"י מה לכן אל ינום שומרך הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל והוא בחי' המוחין של כל העולמות המחיה את כולם וכיצד לכן אומר ה' שומרך ה' צלך פי' כי הקב"ה הוא כמו צל לגבי האדם כפי התנועה שהוא עושה לך מראה עצמו הקב"ה לו לכן כשאתה מנער עצמך להיות מעורר עזרה הם בחי' מוחין לכן לא ינום ולא יישן שומר ישראל וזהו שאיתא בתקונים אני ישינה כנ"ל פי' כשאני בא לעשות חלילה לבחי' מצות ל"ת אני ישינה נעשה אני בבחי' ישן והיא א' מס' במיתה כאילו מת ועבד ובטל מן העוה"ז ולבי ער במ"ע אזי אני מעורר עצמי בבחי' חי לגבי חי וזהו פי' הש"ס במסכת עירובין שאלו לר' אבוהו היכן ר' אלעי הצפינינו אמר להם עלץ בנערה אהרנית עירנית אחורנית א"ד אישה וא"ד מסכת והוא תמוה ולפ"ד יובן כי הוא מוסר שכל ובינה אשר אמרו חז"ל בצחות לשונם הטהור ורמזו בזה סודות נעלמים האיך יתנהג האדם וחי בהם פי הנשמה נקרא נערה פי' מעוררת לאדם משינתו כנ"ל מהו השינה ומהו התעוררת לכן כשהוא מתעוררת עצמה היא נקרא נערה והבן וזהו אהרנית כי הנשמה נקרא בת כהן כידוע ובת איש כהן עיין בסבא עירנית מלשון עיר וקדיש אחורנית ע"ד אדם היה ראשון למחשבה ואחרון למעשה והם ג"כ מרמזים לבחי' נר"ן ע"כ היא לטוב וכן יש להיפוך ח"ו כשהולך בדרך לא טוב ר"ל אזי הוא בבחי' ער במצות ל"ת וישן במ"ע כשבא לעשות איזה מצוה אזי כל אבריו כבדים עליו כאילו הוא ישן וכאילו הוא מת ואין בו תענוג בעשיות המצות ובדביקות להשי"ת אבל לבחי' העבירה על ל"ת כמו גזל ועריות הוא חי ר"ל כמ"ש בנביאים כי לא ישנו אם לא יריעו ונגזלו שנתם אם לא יכשילו פי' כי כמו שהנשמ' מעוררת עצמה לכל טוב כנ"ל וכן להיפוך רוח היצה"ר ר"ל מעורר עצמו לכל רע להיות ניעור וחי ואינו מניחו לישן עד שיעורר עליו כנזכר בדברי הנביא ר"ל כי לא ישנו אם לא יריעו וכן הרבה פסוקים בתנ"ך והארכתי בזה בדרוש לפרש הרבה כי הוא תועלת להמון עם להסיר מהם מוקשי מות ר"ל וזה גלוי כשאדם היא בבחי' טוב הוא בבחי' יום לשון בהירות ולהיפך נקרא מדת לילה וכן הוא אומר ואורח צדיקי' כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום ודרך רשעים באפילה לא ידעו במה יכשלו פי' כי הנשמה של האדם נקרא אדם והגוף הוא בשר אדם ולכן נקרא הנשמה (מה) בגי' אדם שם הוי"ה ב"ה כי

הוא דוגמא דלעילא והני מילי כשמתקשרות אצל הבורא ב"ה נקרא על שמו לאפוקי הרשעים שאין מתקשרים ומתייחדים חיותם אל הבורא ב"ה הם באפילה וזהו לא ידעו לשון חיבור לכן יכשלו ר"ל והבן וזהו שרימז ר"ח ב"ח הנעור בלילה פי' שהוא ער ומקיף בבחי' לילה באפילה חלילה וחס היפוך הצדיקים שהם כאור נוגה וכו' הנקרא כל בחינותיהם בחי' יום וזהו מאמר דהמע"ה ולילה כיום יאיר וכו': והמהלך בדרך פרשתי לפי הצורך להסיר מן המוני עם בחי' כילות ולהרבות בצדקה וסמכתי ע"פ תנ"ך ועל מאמחז"ל וילך שפי הוא יחידי פי' כי נחש עפר לחמו כי מי שהוא בבחי' נחש הוא עפר כל הלחם שלו הוא בבחי' עפר בשפלות ואינו הוא בבחי' הצדיקים כי לחם אלהיהם הם מקריבים כי הם עושים צדקה ברוחניות ובגשמיות לאפוקי הרשעים כל העולם אינו מספיק להם כמו הנחש ר"ל וזהו שלחן דב"נ קמדכי ליה מכל חובי' כי מתהפך לצדיקים מלנחש לשלחן כי הם בחי' מאמינים ההולכים על רגלים היפוך הנחש שהיא בלא רגלים בלא האמנה: וזהו אהבת צדק ותשנא רשע כי השכינה נקרא צדק והנחש נקרא רשע ר"ל ע"כ משחך אלהים אלהיך שמן ששון מחברך היא הברכה הנקרא בשם שמן וזהו מור ואהלות קציעות כל בגתותיך פי' אפילו כל הבגידות שלך נעשה מור ואהלות כמו וחטאך בצדקה פרוק וכן הוא אומר אצל אאע"ה והאמין בה' ויחשבה לו לצדקה ע"י האמנה העלה צדק ונעשית צדקה והבן וזהו פי' הש"ס וכי נחש ממית או מחיה אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה מיד הם מתרפאים ע"י האמנה בקב"ה מתדכאים ומתטהרים ומתרפאים ונהפך מלנחש לשלחן הקודש המרומז "בזה "אלי ולחם אלהיהם הם מקריבים: וזהו שהוכיח הנביא את ישראל הן צמנו וכו' הכזה צום אבחריהו וכו' פתח חרצובי רשע התר אגודות מוטה ושלח רצוצים חפשי וכל מוטה תנתקו הלא פרוס לרעב לחמך וכו' פי' להתיר ולפתח את הלב אשר נקשר בבחי' רשע חלילה כנ"ל ולהתיר אגודות מוטה כמו וישאהו במוט בשנים בפירוד לבבות רק לא יתן לעולם מוט לצדיק וע"י ישלח רצוצים חפשי כל האסורים דמלכא האסורים בבית הסוהר הנקרא בור רק אין בו מים פי' חסדים אבל וכו' ועי"ז וכל מוטה תנתקו כמו שאתה עושה כן בעו"הז כך יעשה הקב"ה בכל בחי' העולמות וזהו וכל מוטה וכו' וע"י מה הלא פרוס לרעב לחמך לשון פרוסה לשבור את אכלך היפך הנחש שלחמו עפר חהו זורע צדקות מצמיח ישועות פי' ע"י שנותן צדקה אעפ"י שמן הנראה הוא מחסר לחמו והוא ע"ד זריעה שכמו כשהאד' זורע הוא מפסיד הגרעין בעפר והשוטה אינו רוצה להפסיד את הגרעין אך החכם יבין שהוא מצמיח כמה וכמה אלפים גרעונים מגרעין אחד וזהו זורע צדקות מצמיח ישועות והארכתי עוד בזה לפרש להמוני עם לעורר למדה זו:

או יאמר בקיצור נמרץ כי כבר ביארתי בפ' פינחס כי הצדיק והעובד ה' נקרא בשם חותם כי חותם של הקב"ה היא אמת והעובד את ה' היא דבוק בהקב"ה ובתורה הנקרא תורת אמת וכשהעולם מדבקים עצמם אל הצדיק נקראים חומר חותם פי' כי הוא נקרא בשם אור הנשמה המחיה את רמ"ח אברים ולכן הם נקראים חמר חותם לשון רמ"ח אבריו של החותם הוא הצדיק אור פנימי אליהם ואור מקיף בסוד הנשמה וזהו תתהפך כחומר חותם ויתיצבו כמו לבוש כי הם מלבושים להחותם עיין בפ' פנחס וכן הצדיקים להקב"ה הם ממש חומר חותם אליו כי הם מלבושים: וזהו לבשי בגדי תפארתך עמי וזהו שרמז בתקונים שימני כחותם דא חותם אמת ובה חתמני לחיים פי' הצדיקים מבקשים להדביק להקב"ה שהוא אמת ובתורתו תורת אמת והוא חיים ותורתו חיים ונעשים אליו חמר פי' כלי אל האמת ואל החיים והבן: וכן כשהעולם מדבקים עצמם אליהם אז הם מתהפכים מחמר אל חותם והעולם נעשים חומר והם חותם אמת ונחתמים כל העולם על ידם לחיים לפי שהם מדובקים אליהם שאיתם בריתו החיים והשלום והאמת וזהו שאיתא בש"ס שלשה ספרים נפתחים בר"ה וכו' צדיקים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים פי' כשהצדיקים עומדים לבקש ולהתפלל להקב"ה כל מגמותיהם לקרב אליו להיות שורה בתוכם ונעשה חומר לחותם לאמת וחיים לאלתר ורשעים להיפך פי' שאינם עושים עצמן כלי לא אל הקב"ה ולא אל הצדיקים והחותם אין לו על מה שיחותם א"ע שהם אינם מתיצבים כמו לבוש שאינם רוצים בזה לכן נחתמין לאלתר למיתה שהוא היפך חיים ונחתמים בחותם אשר לעומת החיים אשר עשו עצמן לבוש וחומר אליו ובינונים תלוים ועומדים עד יום הכפור והמשי"ב: